

Obeir a les circumstàncies

Costa aconseguir que hom es desempallegui del costum, adquirit per influència de la sintaxi del castellà, d'introduir els complements directes de designació personal per mitjà de la preposició a. Hi hem insistit molt —tots els qui ens ocupem o ens hem ocupat d'aquestes qüestions des de tota mena de tribunes—, ens hem esforçat a combatre aquesta superditació a la sintaxi castellana, però trobem encara en textos als quals els correctors no han tingut ocasió de rentar la cara, complements directes de verbs com votar, alliberar, acusar, desafiar, etc., introduïts indogudament amb la preposició a: Voteu «a» la candidatura X. Van alliberar «a» deu presos. En Pere acusa «a» en Berenguera. Van desafiar «als» seus contrincants. Doncs, en totes aquestes oracions resulta incorrecta la preposició a: la seva eliminació hi és preceptiva, cosa que en la darrera oració es resol en el canvi de als en els: els seus contrincants.

Naturalment, al costat dels casos en què s'incorre en aquesta impropietat sintàctica, hi ha tots els altres, prou més nombrosos, resolts adequadament. I, fins i tot, en podem detectar algun, de tant en tant, en què s'ha comès l'error contrari, és a dir, en què s'ha eliminat la preposició a davant un compliment que l'exigia. Perquè resulta que hi ha verbs que poden usar-se transitivament, i per tant, amb un complement directe, i intransitivament, amb un complement, aleshores, introduït per una preposició (a o bé una altra). Per exemple, el verb obeir. Usat transitivament —en el sentit de «complir un manament»— diem Obeeix la seva dona. Obeeixo les seves ordres. Però usat intransitivament —en el sentit de «resultar o ésser conseqüència»— els seus complements d'objectes han d'ésser introduïts per la preposició a: Això obeeix a causes diverses. La seva conducta obeeix a les circumstàncies. Cal advertir que l'ús intransitiu del verb obeir, que no constava al Fabra, ha estat recentment admès per la Secció Filològica de l'IEC.